

Afdeling	: Ruimte & Economie, Communicatie	B&W-voorstel: DJ-2262159
Naam opsteller voorstel	: Marian Arts, Neeltje van de Braak M.Arts@weert.nl, n.vande.braak@weert.nl, 0495-575221, 575246	Zaaknummer: 2262157
Portefeuillehouder	: L.A.W. (Lizbeth) Steinbach	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert.

Voorstel

1. De raad voor te stellen het 'Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert' vast te stellen.
2. Akkoord te gaan met de aanpassing van de Quickscan Participatie 'Ruimtelijk', zulks onder voorbehoud van vaststelling van het 'Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert' door de raad.

Inleiding

Op 8 juni heeft uw gemeenteraad het Beleidskader Participatie 2023-2026 vastgesteld. Hierin is de participatievisie van de gemeente Weert benoemd. Als input hiervoor hebben wij de eerder vastgestelde Nota Participatie (2020) en het participatiebeleid op ruimtelijke initiatieven (ter voorbereiding op de Omgevingswet, 2022) gebruikt.

Het Beleidskader Participatie geeft richting aan het handelen van de gemeente Weert en gaat over de participatie in alle domeinen. Het beleidskader gebruiken we daarom als paraplu. Aangegeven is dat alle activiteiten die we op het gebied van participatie uitvoeren, in lijn moeten zijn met de uitgestippelde koers.

Geconstateerd is dat het eerder vastgestelde beleid (uit 2022) rondom ruimtelijke initiatieven (ter voorbereiding op de Omgevingswet) geactualiseerd moet worden. Er zijn namelijk geen ruimtelijke aspecten meegewogen om de vorm van participatie te bepalen. Bovendien worden de activiteiten waarvoor participatie verplicht is bij nader inzien aangepast vanwege het ontbreken van ruimtelijke aspecten om vorm van participatie te bepalen. Dit gebeurt via voorliggend voorstel.

Doel(en)

Weert, 5 november 2023	S		B	W	W	W	W	W
	AV		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

Beslissing d.d.: 21 november 2023

Nummer: 8

De secretaris,

Participatie is een instrument om een viertal doelen te bereiken. We zetten participatie in om:

- Het initiatief en de energie uit de Weerter samenleving te versterken;
- De kwaliteit van het beleid en uitvoering te verbeteren;
- Het draagvlak voor het beleid en uitvoering te vergroten;
- Een meer toegankelijke en beter samenwerkende gemeente te worden.

Met dit voorstel geven we initiatiefnemers duidelijkheid welke vorm van participatie bij welk soort initiatief verplicht is.

Resultaten

Heldere spelregels voor verplichte participatie.

Activiteiten

Toetsing participatie bij indiening van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

Argumenten

1.1 Het Participatiekader binnen Omgevingswet valt onder het Beleidskader Participatie 2023-2026.

Het Beleidskader Participatie 2023-2026 vervangt de eerder vastgestelde nota uit 2020. Het beleidskader fungeert als paraplu boven het voorliggend 'Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert' en de participatieverordening (dat tegelijkertijd aan de raad ter vaststelling wordt aangeboden).

1.2 Het voorliggend kader geeft helderheid in de verplichtingen en vereisten rondom participatie binnen de Omgevingswet.

Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Participatie is een van de onderwerpen waarover in de Omgevingswet regelgeving is vastgelegd. Participatie betekent in dezen: meningen inwinnen over het voorgenomen initiatief. Binnen de Omgevingswet moet een initiatiefnemer bij het aanvragen van een omgevingsvergunning aangeven of hij aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn. Dit geldt niet voor het (deel)Omgevingsplan. De wetgever heeft bepaald dat de wettelijke termijn van 6 weken voor het ter inzage leggen van het ontwerp (deel)Omgevingsplan voldoende is voor participatie.

1.3 Participatie is een algemeen aanvraagvereiste, geen verplichting

In artikel 7.4 van de Omgevingsregeling staat een verplichting voor de aanvrager van een omgevingsvergunning om bij de aanvraag aan te geven:

- of de aanvrager aan participatie heeft gedaan
- zo ja: hoe de aanvrager aan participatie heeft gedaan en wat de resultaten zijn

Dit aanvraagvereiste omvat wettelijk gezien geen verplichting voor de aanvrager om aan participatie te doen, een vergunning kan er niet om geweigerd worden. Gemeente Weert moedigt het vrijwillig 'doen aan participatie' echter zeer aan. De omgeving vroeg bij een project betrekken kan draagvlak vergroten en kan juridische procedures voorkomen. In het Beleidskader Participatie 2023-2026, vastgesteld door de gemeenteraad op 8 juni 2023, is verder ingegaan op de voordelen van goede participatie.

Participatie door de initiatiefnemer bij de voorbereiding van een omgevingsvergunning is dus vrijwillig. Het antwoord op de eerste vraag hierboven mag dus ook 'nee' zijn. Het bevoegd gezag mag niet weigeren om een aanvraag in behandeling te nemen (buiten behandeling laten) of weigeren de vergunning te verlenen, omdat er geen participatie is

geweest. De bedoeling van artikel 7.4 van de Omgevingsregeling is namelijk alleen om de initiatiefnemer te stimuleren om na te denken over participatie. Als hij aan participatie doet, moet het bevoegd gezag weten wat de resultaten zijn. Meer dan dat houdt dit aanvraagvereiste niet in. Het kader geeft dit duidelijk weer.

1.4 Verplichte participatie is een aanvraagvereiste, geen weigeringsgrond

Er is één uitzondering. De gemeenteraad kan gevallen aanwijzen waarin participatie een verplicht aanvraagvereiste is. Dit kan alleen bij een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (Bopa), waarvoor het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag is (artikel 16.55, lid 7 van de Omgevingswet). Als de aanvrager bij zo'n aangewezen geval niet of onvoldoende aan participatie heeft gedaan, kan het college van burgemeester en wethouders de aanvraag buiten behandeling laten. Er is dan niet voldaan aan een wettelijk voorschrift voor het in behandeling nemen van de aanvraag (artikel 4:5, lid 1, onder a, Algemene wet bestuursrecht (Awb)). Wel moet het college van burgemeester en wethouders de aanvrager eerst de gelegenheid geven het gebrek te herstellen (artikel 4:5, lid 1 van de Awb). De lijst van gevallen met verplichte participatie voor de gemeente Weert is als bijlage aan voorliggend kader toegevoegd.

Participatie is een aanvraagvereiste. Het is geen onderdeel van de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit in paragraaf 8.1.1. van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). Onvoldoende participatie is dus geen grond om de omgevingsvergunning te weigeren. Ook dit zet het kader duidelijk uiteen.

1.5 In het kader zijn heldere spelregels vastgelegd, waarbij ruimtelijke aspecten meewegen.

In het kader zijn categorieën van ontwikkelingen vastgelegd die worden getoetst op de gevolgen voor verkeer, groen en beleving. Dit gebeurt op basis van een puntensysteem. De uitkomst bepaalt het level van participatie. Dit kan zijn:

- level 0: geen participatie: informeren;
- level 1: lichte participatie: informeren en inventariseren;
- level 2: gemiddelde participatie: meepraten en belangen meewegen;
- level 3: intensieve participatie: meedenken en ideeën meenemen in initiatief.

2. De Quickscan Participatie 'Ruimtelijk' dient aangepast te worden.

De aspecten 'verkeer', 'groen' en 'beleving' worden toegevoegd aan de quickscan. Zodoende wegen de ruimtelijke aspecten mee in de bepaling van het participatieniveau. Nu zijn dat enkel de aspecten 'algemeen belang', 'maatschappelijke aandacht' en 'hinder'. Ook wordt de categorie-indeling aangepast aan de indeling zoals opgenomen in het Participatiekader.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

De beoordeling van de verplichte participatie bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit kost extra tijd. Hoeveel dit is en wat de gevolgen zijn is op voorhand moeilijk in te schatten. Dat is de reden dat een evaluatie na 1 jaar plaats vindt.

Overleg gevoerd met

Intern:

Wethouder Van Eijk

VTH: Saïda Chalh, jurist

VTH: Jeroen Wilms, casemanager Omgevingsrecht (bouwen)

VTH: Roy Ritzen, teamleider
R&E, Nathalie Konings, jurist
CS: Remco van Dooren

Extern:

-

Participatie

Er heeft geen externe participatie plaats gevonden om tot voorliggend voorstel te komen.

Communicatie

Het Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert wordt na vaststelling gepubliceerd in het Gemeenteblad en op de website van de gemeente.

Planning

Het Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert treedt na vaststelling op 20 december 2023 op 1 januari 2024 in werking.

De Quickscan Participatie 'Ruimtelijk', onderdeel van de Handreiking participatie externe initiatiefnemers op de website van de gemeente Weert, wordt aangepast, zodat voor een ruimtelijke initiatief de aspecten 'verkeer', 'groen' en 'beleving' worden doorlopen. Nu zijn dat de aspecten 'algemeen belang', 'maatschappelijke aandacht' en 'hinder'. Ook wordt de categorie-indeling aangepast aan de indeling zoals opgenomen in het Participatiekader. Zodoende is de quickscan volledig in lijn met het Participatiekader.

Evaluatie

Evaluatie over 2024 vindt plaats in Q1 2025. Zo nodig vindt bijstelling van het kader plaats.

Bijlage(n)

- Raadsvoorstel
- Participatiekader binnen Omgevingswet gemeente Weert.